

[Fuglsang.]

Som helhed finder mit parti, at det her foreliggende lovforslag vil kunne give mulighed for en række fremskridt, men der findes stadig, som også nævnt af tidligere talere, adskillige mangler, som vi i høj grad håber vil blive rettet ved den udvalgsbehandling, som allerede er bebudet. Af disse rettelser afhænger mit partis endelige stilling til forslaget.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg takker de ærede medlemmer for den store velvilje, de i virkeligheden har vist med hensyn til dette forslag. Da jeg lyttede til de bemærkninger, der blev gjort, fandt jeg intet, heller ikke i de bemærkninger, der havde kritisk karakter — bortset fra, hvad enhver af os ved ikke er muligt —, der tydede på, at et lovforslag med disse principper ikke kan blive lov. Det er jeg glad ved at konstatere ved optakten til sagens behandling på rigsdagen.

Jeg lagde ganske vist mærke til, at det ærede medlem hr. Ingvard Dahl sagde, at der ikke kunne blive tale om en hurtig behandling, men han tilføjede jo, at der kunne blive tale om en velvillig behandling. Jeg ved ikke, hvor stærkt det almindeligvis går, når det ærede medlem skynder sig, men jeg håber ikke, at der i denne bemærkning ligger andet end noget relativt. I så fald håber jeg, at der i betragtning af den hurtighed, hvormed det ærede medlem altid bevæger sig, er udsigt til, at vi kan få sagen i land inden altfor længe.

Det, der er det afgørende i denne sag, og det hensyn, som alle ærede medlemmer af alle partier i denne sal utvivlsomt må tillægge den allerstørste betydning, er, at man uden at ryste det kommunale system i hovedstadsområdet formindsker kommunegrænsernes hindringer for boligbyggeriets vækst. Det, der er det vanskelige, men samtidig det mål, jeg har sat mig, og som jeg også tror man stort set vil være enig i er rigtigt, er, samtidig med at man bevarer den kommunale struktur i hele hovedstadsområdet, at gøre kommunerne interesseret i — i egen interesse for såvidt — at samarbejde om løsningen af byggeproblemet. Når jeg siger i egen interesse, ved jeg godt, at jeg kommer til at sætte streg under en følelse, som det ærede medlem hr. Ingvard Dahl mener skulle udryddes af det almindelige økonomiske liv, men det er egentlig en meget god drivfjeder at have. Når jeg f. eks. foreslår, at hver af kommunerne skal kunne anvende indtil 200 000 kr. til udligning indenfor hele hovedstadsområdet som

tilskud til socialt byggeri, så er det den måde, hvorpå man får kommunerne til at gå så langt som overhovedet muligt for at udnytte disse 200 000 kr. uden selv at komme til at refundere for stærkt. Jeg mener, at der i denne bestemmelse ligger en fordel, fordi den betyder, at kommunerne vil være interesseret i at bygge mere social-filantropisk byggeri end før. Ellers får de et minus ved udligningen, et unødigt minus. Den betyder, at Københavns kommune, som er den kommune, der i første række har den befolkning, som trænger til at blive spredt udover byggeforetagender af denne karakter — jfr. f. eks. den højst aktuelle saneringsdiskussion —, får lejlighed til at se byggeforetagender vokse op i omegnen med et lejeniveau, hvor der kan blive tale om, at befolkningsgrupper med små indkomster, som ikke kan leje sig ind i det nuværende sociale byggeri, kan finde en placering.

Det ærede medlem gjorde nogle bemærkninger, der antydede, at han mente, at der så også skulle være — hvis jeg må bruge det udtryk — en belægningsret til sådanne lejligheder. Jeg tror, denne sag skal ordnes på forretningsmæssig og privat basis. Det er mit håb, hvis dette lovforslag gennemføres, og det er en betingelse for, at håbet kan opfyldes, at der kan skabes et stort social-filantropisk samfund for hele hovedstaden med det mål snart her, snart der i de foretagender, som sociale foreninger agter at bygge, at give tilskud til een-og-ang eller til to opgange efter de social-filantropiske tilskudsbestemmelser i loven. Herved opnår man dels en spredning, dels at den sker ved direkte forhandling mellem selskabet og de pågældende kommuner, dels opnår man, hvad jeg tillægger meget stor betydning, at der ikke skal skabes noget nyt byggeselskab, der selv skal have store tegninger og selv skal slå en masse streger på papiret, men at der skabes et filantropisk institut, som overtager en del af de andres byggeforetagender gennem den social-filantropiske finansiering. Jeg vil gerne tilføje, at med ordet „overtage“ mener jeg ikke administrere, for administrationen overlader man også til det selskab, som administrerer det pågældende foretagende som socialt almennyttigt byggeri; men man opnår at få den spredningsopgave løst samlet af personer, der er levende og varmt interesseret i denne sag, og som repræsenterer København og Frederiksberg og Gentofte og amtet og omegnskommunerne, således at det samarbejde, som det ærede medlem hr. Ingvard Dahl savner som et lovfæstet samarbejde,